

Reactie College voor Toetsen en Examens op vragen in verslag NVLM van de examenbespreking CE maatschappijkunde GL/TL, tijdvak 1, 2023

Aan de Nederlandse Vereniging van Leraren Maatschappijleer,

Hartelijk dank voor het toezenden van het verslag van de bespreking door de NVLM van het centraal examen maatschappijkunde vmbo gl/tl 2023 tv1. De opmerkingen over de vragen helpen ons bij het tot stand brengen van nieuwe centrale examens. Dat waarderen we ten zeerste.

In het verslag is bij een aantal vragen aan het College voor Toetsen en Examens gevraagd een reactie te geven. Na overleg met inhoudsdeskundigen van het College voor Toetsen en Examens en Cito komen wij met de volgende reactie op de gestelde vragen, vraag 3, 22, 32 en 35.

Vraag 3:

Verzoek om verruiming correctievoorschrift: het goedkeuren van 'grondrechten gelden niet of nauwelijks' bij het tweede deel van de vraag.

Toelichting

Er zijn verkiezingen en dit houdt in dat er wel degelijk grondrechten zijn in Belarus.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Vraag 3 heeft twee delen, kandidaten moeten aangeven welke kenmerken van een dictatuur te herkennen zijn in tekst 2 en aan welk kenmerk Belarus volgens deze tekst niet voldoet. Het organiseren van verkiezingen zegt niets over de aanwezigheid van grondrechten. Om die reden wordt er geen aanvulling op het correctievoorschrift uitgebracht.

Vraag 22:

Verzoek om verruiming van het correctievoorschrift: eigenrichting ook goedkeuren.

Toelichting

In de uitspraak van de minister wordt gesproken over de 'de gevoelens van onbegrip'. Onbegrip kan leiden tot eigenrichting.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Inmiddels is er een aanvulling op het correctievoorschrift uitgegaan. Deze is te vinden op [Examenblad.nl](https://examenblad.nl).

Vraag 32:

Verzoek om verruiming van het correctievoorschrift: "door de eeuwen van de vervolging van de wolf" ook goedkeuren.

Toelichting

'Eeuwen van vervolging' duidt op een norm, evenals 'Wolven werden steeds intensiever bejaagd', dat al wel onderdeel is van het correctievoorschrift.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Inmiddels is er een aanvulling op het correctievoorschrift uitgegaan. Deze is te vinden op [Examenblad.nl](https://examenblad.nl).

Vraag 35:

Verzoek om verruiming van het correctievoorschrift: overleg in adviesorganen toevoegen.

Toelichting

Alle mogelijkheden uit de syllabus zijn in het correctievoorschrift opgenomen behalve bovenstaande.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

We onderschrijven jullie analyse, echter hebben we niet gekozen voor een aanvulling maar verwijzen we bij deze vraag graag naar artikel 3.3 uit de algemene regels van het correctievoorschrift. Daar staat: Indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel.

We adviseren u uw leden op onze reactie te wijzen bij het nakijken van deze vragen.

Hartelijke groet,

Pieter van der Bent

Clustermanager maatschappijgerichte vakken vmbo

College voor Toetsen en Examens